

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LVI [i. e. LVII]. Ecquae debita sit Eucharistiae Materia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Actionem Coenæ debere? Nos duas esse docemus, Benedictionem, Sacrificii; Manducationem, Sacramenti.

V. *Accipi, Benedici, Frangi*, sunt Sacrificii, seu, ad Esse Sacramenti faciūt. *Distribui, & Manducari*, ad Vsum Sacramenti spectant: Atqui Essentia rei, & Vsus eiusdem nullam habent necessariam connexionem: ergo neque in hoc Sacramento. Proinde diuersæ sunt actiones Rei permanentis tam extra Vsum, quam in Vsu præsentis. Iam ut essentia illius est accidentarius; Vsus manducationis ita & Reservationis, Supplicationis. &c. est; ut sine quo sit Res nihilominus permanens ac per se subsistens. Hactenus ex Institutione probatio ducta est.

VI. Iam Baptismi & Eucharistiæ disparitas docet eandem Permanentiam. Quia in Baptismo non est Res permanens; sed Actio, quæ sit & dicatur Sacramentum: at in Eucharistia non est Actio, sed Res permanens, quæ sit Sacramentum. *De Baptismo*: quia non Aqua est Sacramentum sola; Non Forma super Aquam dicta; sed Actio per hæc circa baptizandum. Liqueat. *De Eucharistia* verò: 1. Quia, *Modus loquendi* omnium is fuit, ut nemo Fractionem, aut Benedictionem, aut Distributionem, aut Manducationem, vocaret Eucharistiam; sed rem permanentem; Ut Iustinus, Panem sanctificatum, Cibum. &c. Quem dicunt Patres offerri, Confici, Portari. &c. quæ conueniunt Rei permanenti, non Actioni: Quem conferunt etiam cum Verbo Incarnato. &c. 2. Actio nulla est, cui tota ratio Sacramenti conueniat: Nam *Manducatio* est suscipientium; at horum actio non constituit Sacramen-

tum. *Benedictio* seu *Consecratio* est Ministri, qui facit esse Sacramentum; sed non est ipsa illud. *Fractio & Distributio* non sunt signa gratiæ inuisibilis; ergo nec Sacramenta. At *Pani Consecrato*, ut rei permanenti, patet conuenire definitionem Sacramenti: ergo & est Sacramentum. VII. Docent idem S. Patres apud Bell. l. 4. c. 4.

DICO AD I. Iam liquet ex dictis.

AD II. Id agat ipse, quod rectè iudicat agendum: at contra it.

AD III. At istud solus dicit S. Iustinus: reliqui Assertionem quoque iubet, aut docent. 2. Christus nec detulit ad absentes Eucharistiam, nec iussit: unde iubet Kemnitius? &c.

AD IV. 1. S. Cyprianus corripit rudes Sacerdotes, ex simplicitate errantes contra Vsum communem. 2. Mentitur alios Communi Consuetudini non consensisse. 3. Abrogatam fuisse eam mentitur: Itemque & 4. Assertionem Eucharistiam ad manducationem solam. Bell. c. 15.

QVÆSTIO LVII.

Ecquæ debita sit Eucharistiæ Materia Panis?

LUTHERANVS Illyricus Cent. 11 cap. 8. Schisma Græcorum in hoc & Latinorum ita describit, ut vi-ctoriam det Græcis. Hinc Lutherani & Zvingliani fermentatum putant aptiorem azymo.

CALVINVS *Inst.* l. 4 c. 17. §. 43. tria 1. Susdeque esse utro utatis. 2. Fermentati vsum durasse à Christo ad annum 125. 3. Alexandrum Papam instituisse azymum. Sic & Kemnitius par. 2. ad Sess. 22 c. 7. Calvinistæ hinc fermentato videntur omnes: Ut & Græci Schismatici.

SVADENT istis. 1. Matth. 26. *Non in die festo.* &c. sc. Paschæ. Marc. 15. Ioseph syndonem

nem mercatus est; Mulieres, *Luc. 23.* paratū aromata. Iudæi criminalem causam egerunt: quæ in festo vetita: *Ioan. 13. Ante diem Pasche.* *Ioann. 18. Non introierunt pratorium, ut manducarent Pascha.* *Ioann. 19. Erat autem parasceue Pascha.* Ergo die profano Cœna peracta est in fermentato.

2. Patescit ad eam *Deut. 16.* Agnum immolandum ad Vesperam luna XV. ergo Dominus XIV. cœnauit in fermento.

3. CALVINVS. P. mitiua Ecclesia vsque ad Alexand. in v. s. est fermentato in Cœna.

4. *Græci.* Dominus accepit Panem: at azymus non est, an s. Et azyma, Iudæorum est; proinde in hac Cœna est Iudaizare.

5. Pentecoste celebratur die quinquagesimo ab secunda azymorum: at eo anno venit Pentecoste in Dominica; ergo & secunda azymorum: ergo prima fuit feria VI. proinde Dominus cœnauit in fermento feria V.

AUTOR. Panis Azymus est Eucharisticus; vt in quo Dominus cœnauit Luna XIV. ad vespem, feria V. cum qua incepit Luna XV. feria sc. VI. solennis Paschæ. 1. Sic testis s. Scriptura in meo *Antichristop. 3. q. 23.* 2. Omnes ferè s. Patres dicunt Christum celebrasse Pascha die XIV. vespri, captumque noctu: testibus Euangelistis, *Ioann. 13. Ante diem festum, sc. Luna XIV. sciens Iesus. &c.* pridie Passionis. *Ioann. 18. Nobis non licet interficere, sc. ob festum diei XV. feria VI.* Ita Patres Chryl. Cyr. Aug. &c. 3. s. Patres dicunt occisum Christum ipso die solenni Paschæ, Luna XV. at hæc coepit pridie vespri, sicque *Gen. 1. Factum est vespere & mane dies primus.* 4. Asiani egerunt Pascha cum Iudæis: (teste *Cōcilio Niceno.*) Luna XIV. ad vespem: vti & iudaizantes Quattodecimani. 5. Orthodoxi ideo, si Luna XIV. veniebat in Dominica, differebant Pascha in se-

quentem Dominicam; vti & hodie; ne iudaizemus.

DEO AD I. Fuit ea quorundam sententia: at altera vicit, vt in festo crucifigeretur. Opera autem pietatis non prohibita erant in festo; sed seruilia, & in Sabbato maior quies erat præcepta, quàm in festo. Luna XIV. autem erat *Ante diem festum* artificialem, sc. feria VI. Et hac XV. immolatos boues & oves manducabant Sacerdotes; qui Pascha sunt, *Deut. 6.* Agebantque eodem parasceuen in paschâ, sed non ante pascham: nam ad Sabbathum ea agebatur: *Ioann. 19. Propter parasceuen, ne remaneret in cruce Sabbatho.*

AD II. Quidam Patres, ad vespem, sc. mundi, intelligunt. Quidam Luna XV. vespem; quâ & agnus typicus, & Christus est immolatus; qui pridie, initio Luna XV. finitâ XIV. cœnarat.

AD III. Dicit: at nullo docebit auctore; nam fingit. Leo IX. acerrimus Luna XV. defensor vsum Ecclesiæ inde à s. Petro repetit; non ab Alexand. I. coepit, qui sedit anno 121.

AD IV. Rebus iisdem vti cum Iudæis, non est iudaizare; sed eodem vti ritu & fine.

AD V. Pentecostes dies numerandi sunt à primo die profano azymorum: proin, si secundus azymorum incideret in Sabbathum, tunc à tertio numerabatur: Et sic accidit anno Christi passi.

QVÆSTIO LVIII.

An Materia Vini sit miscenda Aquâ ad s. Synaxin agendam?

LUTHERANI & Calvinistæ, ceu Armeni, Lmero meracissimo vtuntur in Cœna.

Qq abs-